

onödigtvis skulle befara ledsamheter för sig, (i beföringsvägen), om han visste att artikeln derstädes väckt uppseende. Blifver jag derifrån tillsagd att lemna vidare upplysning, då måste jag väl äfven för Flander nämna derom, och skall väl underrätta äfven dig om verkliga förhållandet med saken. Nu vet jag ej annat, än att den, såsom jag redan nämnt, tilldragit sig år 1824, att artikelns författare, Doctor Aejmelæus för omkring 14 år sedan aflidit, äfvensom Domaren, Assessor Flander för 11 år tillbaka, samt Löjtnant Appelgren, Apothekaren Appelgrens i Helsingfors fader, tidigare än någondera af de andra. Äfven Stjerncreutz har i många, många år redan varit i herranom, men Wennerström, som några år efter händelsens passerande för oordentlighet blifvit afdankad ifrån sin länsmanssysla, ses ännu dageligen slå dank på gatorna i Kajana, och troligen lefver äfven bonden och det då minderåriga vittnet ännu.

10

Tack för Tidningarne och hvad annat du öfver Idensalmi tillsändt mig. Troligen får jag dem med posten i nästa måndag. Lika regnig som hos eder har sommaren härstädes varit med några få varma dagar emellan. Rågarne se i allmänhet dåligt ut, men öfver vårsädets fortkomst har jag hittills ej hört klander och missnöje yttras. Lector Ståhlberg som i sista veckan anlände hit, reste åter till sin Svärfader i Nurmis. Skall du då alls icke på hela sommarn röra dig ifrån Kuopio?

20

Hälsa vänner och bekanta ifrån din tillgifnaste

Vän och broder
Elias Lönnrot.

Kajana den 11 Julii 1845.

304 S. M. VON KNORRING - J. V. SNELLMAN 11. VII 1845

30

HUB, JVS handskriftssamling

Skara & Skålltorp d. 11 Juli 1845.

Ach hur många gånger har jag ej *velat* besvara det kärkomna vinterbrevet från Kuopio, men *alltid* dertill blifvit hindrad af den sämsta af alla orsaker, den nemligen att jag icke *förmått*, icke *orkat*, icke *kunnat* skriva som jag tänkte, ty man kan *mycket* tänka fast man är *mycket* sjuk, och detta har varit min hårda lott hela detta år, och slutet af det föregående. Gud må veta att jag är icke bättre nu, men efter en af mina bekanta så direkte, så pil-rakt reser från *här* till Kuopio - så är det likasom en ödets befallning att jag måste skicka en helsning till vännen på hinsidan hafvet, om än denna helsning blir aldrig så kort, aldrig så »nichtsagend», och blott innehåller den enda, enda mening att i Sveriges Göthaland lefver en väninna, till den lärda, vittra mannen som krupit in, midt i det otillgängliga Finlands innersta hjerta. - Ach hvarför vistas ej Magister Snellman (jag vet mycket väl att jag bör gifva en annan tittel, men håller mig vid den gamla kära och ungdomliga) nu, som förr i det goda Stockholm. Hur lätt vore det ej då att en vacker morgon gå ned på en rykande drake, och en dag derefter vandra bland oss i våra ekskogar! Jag är ofta ond på mig öfver att jag var ett för dåligt bi - sög för litet honung af vår bekantskap. Ach! nu skulle det vara helt annorlunda, nu - sedan jag i enslighet och ostörd af den

40

50

bullrande världen, tänkt och grubblat och läst så mycket. Men det är just ett af lifvets värsta wé, att man *alltid* skall ångra att icke *rätt*, icke *nog*, icke som man det ville, hafva begagnat en flydd tid.

Jag ville så gerna säga något om mig, så att den finska vännen skulle veta något om sin göthiska väninna, men hvad? Om jag säger att plågorne lik en härjande orkan gått öfver fantasins lust- och rosengårdar, och der ryckt ned blad, blommor och frukt, så säger jag både sant och osant, ty ingen ville tro mig när jag sade att: hvad som *varit* fins ännu kvar, fast jag förlorat förmågan att det måla. Och så är det: Jag
10 lefver ett underligt, tyst och alldeles förborgadt inre lif; liknöjd, som det tyckes, för allt hvad som rör sig utomkring mig, och utan all möjlig håg att meddela mig. Men *höra!* Ach det skulle jag nog ännu förmå, om bara någon *talade!* Dock har jag orätt att så säga: Omkring mig och till mig tala kärlekens milda ord, som ändå äro de *bästa* af alla, fast min törstande *själ* icke blir fullt tillfredsställd af det, som är alldeles nog för *hjerter*. Aldrig har jag begripit förr, huru mycket dessa *två* äro skiljda och hvarandra olika, och huru olika behof de hafva! Lycklig den som förmår amalgamera dem, och förvandla dem till *ett!* Eller sätta dess röster i full harmoni! Nog derom, och nu till annat;

I
20 I brist af nytt, har jag i vinter och vår genomläst en hel mängd äldre saker. Jag har då äfven roat mig med ännu en läsning af »Fyra giftermål» och fann vida mera intresse deruti, denna senare gång, då jag icke mera fikade efter att få veta utgången, d. v. s. lefde i det kommande, utan höll mig vid nu'et, trefligt och gerna. Magnus är en art af civiliserad, humaniserad och försvenskad -- Schoppe, som roade mig vida mera nu, än för 3 år tillbaka. Äfven Jean Paul's Titan har jag för 3:dje gången läst i vår, och tjasas deraf alltid mer och mer. Men våra noviteter äro kläna produkter! Familjen Falkensvärd? -- Sökt, gammalt - förlegadt? - I Dalarne? -- Vackert, behagligt, men orimligt
30 och stundom ihåligt? Vindskuporne? - Ingenting? -- Eller huru? -- Efter denna något beska och kanske orätta uppradning, vågar jag knapt säga att jag blef glad då jag af edert bref såg att »Förhoppningarne» åtminstone voro genomlästa af någon hvars omdöme jag sätter så stort värde på. Men deremot icke min svanesång - Torparen, som jag skref på fem knappa veckor, alldeles med lif, själ och hjerta lefvande i mitt ämne. Besynnerligt nog, att jag tänkte ofla på Runeberg då jag skref denna torpar-idyll, ty i mitt tycke är han nästan den enda som målar folk-lifvet på landet sådant *det är* - utan öfverdrift och allt för mycket idealisering. - Jag gaf ett exemplar af Torparen i
40 julklapp åt mitt husfolk, och hade den glädjen höra: att de tyckte det var en ganska »rolig historia» för att de kände så väl vid *allt*, -- och det var just det omdöme jag helst önskade. - Nu tager jag mig friheten äfven till min Finska (icke Rysska) vän öfversända ett exemplar af denna anspråklösa bok, i hopp att den ännu är okänd, men skulle vännen åter (mot min förmodan) redan tillegnat sig detta lappri, så kan ju det första exemplaret gifvas till någon väninna, som ej illa ville upptaga gåfvan, ej för dess ringa värde, men åtminstone för gifvarens skuld. - (Det var en dum mening fast väl menadt! - *Så* skrifer jag *nu* när plågorne ändå i hvar stund underminerar tankarne, förgör och
50 förstör dem.)

Nå för den Lénström, som inom kort vandrar som en välbeställd kyrkoherde, med istermage, fru och kor och kalffvar och smörtionde och yste och allt. Jag *vill* men jag *kan* ej föreställa mig detta, jag ser bara, den componerade, med högtidlighet till öfvertyg och satir till foder, utrustade minen med hvilken han stiger upp på »präke-stolen»

såsom våra insular-grannar kalla det. Jag vill så gerna skratta bara jag tänker mig vår vän som en »högvördighet». - När han en gång blir installerad i sitt nya kall, så skall väl Mag. Snellman komma och helsa på honom, och så vidare - sina andra vänner i Sverige? - Men ach! Kanske sofver då *någon* af dem, den eviga sömnen under torfvan.

Jag har läst eder landsmaninnas »100 minnen» men, uppriktigt sagdt, intresserade mig deraf endast hvad som rörde Franzén, Runeberg och min ende finske vän - J. W. S. - och bra gerna skulle jag velat ändra titteln på denna bok till »minnen» - - »några minnen» eller dylikt, ty ho är *den* som förmår förvandla minnen till enheter? Hvert minne innehåller 100 andra d:o, och hvert af dessa - 100 ännu andra, o. s. v. - Ach fruntimmer! de borde *aldrig* befatta sig med författeri. De göra det så illa, och i hvar rad förmärker man alltid att det fattas dem hela den oundvikliga ramen till taflan, nemligen litterär bildning. De veta sällan mer än hvad de snappa upp, och det använda de i tid och otid, och - veta de litet mera, så - - pedanter och pråla de dermed så att det *väl* må ligga i ljusaste dagern.

Nej - qvinnan bör hafva *helt* andra sysselsättningar, andra nöjen, och hennes håg ställd på helt annat, lika som hennes ärelystnad. Visst fins det några undantag, med eminenta anlag, och som ej kunna motstå snillets kraf att utgjuta sig, men få äro de, och gå ej till ett tjog sammanräknade, ifrån Evas tid och till vår. - Jag blir helt ängslig när jag hör nya qvinkiga kometer stiga upp på den dunkla litterära himmelen, der de sällan lysa, bara taga rum och väcka förtret. Gud vare tack att Ebba roar sig med pensel och nål, och aldrig brytt sig om de bångstyriga gåsfjädrarne, hvilka ofta i de qvinliga händerne förråda sitt gåsaktiga ursprung.

Nej, nu manar 8:de sidan att sluta, och det skall blifva med ett litet tiggeri: Ack min gode Mag. Snellman sänd mig nu *snällt* några intressanta numror af Saima. Jag läser så gerna, och nog bidrager till intresset när man vet att produkten kommer från en snillrik vän. - Hvad tyckes väl! Det påstås att både »Frey», »Intelligensblad» och »Studier, Kritiker etc.» skola gå under till nästa år, emedan de icke bära sig. Sverige är ett oförklarligt land som *aldrig* kan tåla en litterär tidning, men, det är sannerligen för att dessa alltid är så torra och ledsamma, eller huru?

Gode Mag. Snellman bär en gång fram en liflig hyllnings helsning till Runeberg. Vi läste hans »Fjalar» med stor beundran i höstas.

Och nu slut - efter en vänskapsfull helsning från Ebba, som just nu går och pysslar med sina blommor, och sätter friska och doftande till sin stackars moder, som är död för allt utom vänskap och minne. Lef väl önskar

S. v. Knorring f. Zelow

P. S. Förlåt att jag i anseende till tullens stränghet, skurit upp boken.